

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2019. gada 18. jūlijā

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Daiga Rezevska un Artūrs Kučs,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Uģa Lapiņa (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 89/2019),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Amatas novada domes 2018. gada 19. decembra saistošos noteikumus Nr. 12 „Amatas novada Teritorijas plānojuma 2014.–2024. gadam (ar 2018. gada grozījumiem) teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr. 12), ciktāl ar tiem grozītas Zaubes pagasta Annas ciema robežas, iekļaujot tajā nekustamo īpašumu „Kalna Cerēni”, kadastra Nr. 4296 009 0047, un mainīts šā īpašuma teritorijas izmantošanas veids, (turpmāk – apstrīdētais akts) par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 105. un 115. pantam un spēkā neesošiem no pieņemšanas dienas.

2. Ar Saistošajiem noteikumiem Nr. 12 ir apstiprināta Amatas novada Teritorijas plānojuma grafiskā daļa un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par citu normatīvo aktu vai to daļu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām. Pieteikumā ir apstrīdēta pašvaldības saistošo noteikumu normu atbilstība Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējam pieder nekustamais īpašums, kas atrodas Amatas novadā un robežojas ar nekustamo īpašumu „Kalna Cerēni”, kadastra Nr. 4296 009 0047 (turpmāk – Kaimiņu īpašums). Apstrīdētais akts pārkāpjot vairākas teritorijas attīstības plānošanu regulējošo normatīvo aktu normas un teritorijas attīstības plānošanas principus. Tādējādi apstrīdētais akts aizskarot viņam Satversmes 115. pantā noteiktās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē. Tāpat Pieteikuma iesniedzējs

norāda, ka, mainot Kaimiņu īpašuma teritorijas izmantošanas veidu, tiekot būtiski ierobežota arī viņa īpašuma izmantošana. Iekļaujot Kaimiņu īpašumu Annas ciema teritorijā un mainot šā īpašuma teritorijas izmantošanas veidu, Kaimiņu īpašumu esot atļauts sadalīt mazās zemes vienībās un apbūvēt konkrētajai vietai neraksturīgā veidā, tā citstarp samazinot Pieteikuma iesniedzēja īpašuma vērtību un aizsedzot skatu. Tādējādi apstrīdētais akts aizskarot viņam arī Satversmes 105. pantā noteiktās tiesības uz īpašumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likuma 18., 19.² un 19.³ pantā noteiktās prasības.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.³ panta otrajai daļai pieteikumu par lietas ierosināšanu attiecībā uz vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā pēc attiecīgo saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienas. Turklāt šādu pieteikumu var iesniegt, ievērojot Teritorijas attīstības plānošanas likumā noteikto teritorijas plānojuma pārsūdzēšanas kārtību.

Saistošie noteikumi Nr. 12 ir izstrādāti, pamatojoties uz Teritorijas attīstības plānošanas likumu. Tie stājušies spēkā 2019. gada 15. janvārī – nākamajā dienā pēc paziņojuma par noteikumu apstiprināšanu publicēšanas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” [sk.: „*Latvijas Vēstnesis*”, 2019. gada 14. janvāris, Nr. 9 (6348), oficiālās publikācijas Nr. 2019/9.TP1].

Pieteikuma iesniedzējs Teritorijas attīstības plānošanas likuma 27. panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā 2019. gada 12. februārī vērsās ar iesniegumu pie vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra, savukārt ministrs Saistošo noteikumu Nr. 12 darbību neapturēja.

Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2019. gada 10. jūlijā. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējs ir ievērojis likumā noteikto kārtību un termiņu pieteikuma iesniegšanai.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.³ panta otrās daļas prasībām.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums, proti, jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība augstāka juridiska spēka tiesību normai. Par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē atzīstama juridiskā argumentācija, kurā pamatota apstrīdētā akta neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai. Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētais akts neatbilst Satversmes 105. pantā ietvertajām tiesībām uz īpašumu.

Satversmes tiesa ir atzinusi: lai noskaidrotu, vai īpašuma tiesību ierobežojums, kas radies līdz ar atļautās izmantošanas noteikšanu teritorijas plānojumā, ir attaisnojams, Satversmes tiesai jāizvērtē:

- 1) vai pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar pienācīgā kārtībā pieņemtu likumu;
- 2) vai ierobežojumam ir leģitīms mērķis;
- 3) vai ierobežojums ir samērīgs ar tā leģitīmo mērķi (*sal. sk. Satversmes tiesas 2009. gada 19. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-09-03 12. punktu un 2013. gada 5. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2012-20-03 8. punktu*).

Satversmes 105. pants piešķir vietējai pašvaldībai plašu rīcības brīvību teritorijas plānojumā noteikt darbību prioritātes, attīstības virzienus un sasniedzamos mērķus, kuru labad nepieciešams paredzēt īpašuma tiesību izmantošanas priekšnoteikumus. Izskatot konstitucionālo sūdzību, Satversmes tiesas pienākums ir pārbaudīt, vai vietējā pašvaldība, izmantojot savu rīcības brīvību, nav nesamērīgi ierobežojusi Satversmē nostiprinātās personu pamattiesības netraucēti baudīt tiesības uz īpašumu (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 5. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2012-20-03 12. punktu*).

Pieteikumā norādīts, ka Pieteikuma iesniedzēja īpašuma teritorijas izmantošanas veids ir „lauksaimniecības teritorija”. Mainot Kaimiņu īpašuma teritorijas izmantošanas veidu uz „publiskas apbūves teritorija”, Pieteikuma

iesniedzēja īpašums tiekot apgrūtināts, jo atbilstoši Teritorijas plānošanas noteikumu 140. punktam tajā tiekot ierobežotas iespējas izvietot lauksaimniecības dzīvnieku būves. Tomēr pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, kāds būtu pamattiesību ierobežojuma leģitīmais mērķis un ka šāds ierobežojums nebūtu samērīgs.

Līdz ar to pieteikuma juridiskais pamatojums daļā par apstrīdētā akta iespējamo neatbilstību Satversmes 105. pantam ir uzskatāms par acīmredzami nepietiekamu prasījuma apmierināšanai.

8. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka ar apstrīdēto aktu ir pārkāptas viņam Satversmes 115. pantā noteiktās tiesības dzīvot labvēlīgā vidē.

Pieteikumā citstarp norādīts, ka Saistošo noteikumu Nr. 12 izstrādes materiālos neesot pamatojuma ne Annas ciema robežas grozīšanai, ne Kaimiņu īpašuma teritorijas izmantošanas veida maiņai. Sabiedrībai neesot sniegta izsmeļoša informācija par Amatas novada Teritorijas plānojumā ieplānotajām izmaiņām. Pašvaldība neesot pamatojusi Pieteikuma iesniedzēja izteikto iebildumu noraidīšanu.

Līdz ar to pieteikumā ir sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdētā akta iespējamo neatbilstību Satversmes 115. pantam. Attiecībā uz minēto prasījumu pieteikumā ietverts lietas faktisko apstākļu izklāsts, ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai, un tas atbilst arī pārējām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Amatas novada domes 2018. gada 19. decembra saistošo noteikumu Nr. 12 „Amatas novada Teritorijas plānojuma 2014.–2024. gadam (ar 2018. gada grozījumiem) teritorijas izmantošanas un

apbūves noteikumi un grafiskā daļa” daļā par Zaubes pagasta Annas ciema robežām un nekustamā īpašuma ar kadastra Nr. 4296 009 0047 teritorijas izmantošanas veidu atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 115. pantam” pēc Uģa Lapiņa pieteikuma (pieteikums Nr. 89/2019).

2. Atteikties ierosināt lietu par Amatas novada domes 2018. gada 19. decembra saistošo noteikumu Nr. 12 „Amatas novada Teritorijas plānojuma 2014.–2024. gadam (ar 2018. gada grozījumiem) teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa” daļā par Zaubes pagasta Annas ciema robežām un nekustamā īpašuma ar kadastra Nr. 4296 009 0047 teritorijas izmantošanas veidu atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam.

3. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Amatas novada domi – **līdz 2019. gada 18. septembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

I. Ziemele